

A PEU ARDENYA GANXONA

Entre mar i muntanya

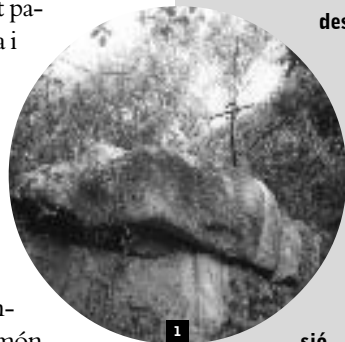
ITINERARI QUE EXPLORA PARATGES DE GRAN VALOR CULTURAL I PAISATGÍSTIC DE ST. FELIU DE GUÍXOLS, I ENFILA CIMS DES D'ON ES GAUDEIXEN ESPECTACULARS VISTES DE LA COSTA BRAVA

Jaume Bosch i Pere Sala > TEXT I FOTOGRAFIA

Passejar per la part baixa de la vall de les Comes (Sant Feliu de Guíxols) i contemplar els seu paisatge es pot considerar, encara avui, un privilegi amb símptomes de poder perdre's per sempre més. Aquesta vall ha sabut esquivar –fins fa ben poc– el procés d'uniformització que ha patit el paisatge del litoral de la Costa Brava tot mantenint una singularitat i qualitat que poden ser motiu d'enveja per altres localitats de la Mediterrània.

Partint de la ciutat, remuntem aquesta vall fins al mas Tranquil. Tot passejant per aquest paratge, observem a banda i banda diversos masos (can Robert, can Corominola, can Barrguer...) i antigues hortes i camps de conreu –alguns d'aquests encara es treballen– que ens deixen constància de l'existència d'un món rural tradicional, que sembla acabar-se a poc a poc, en aquest racó d'Ardenya.

Arribats en aquest punt, l'emboscacat camí s'enfila de valent cap a l'esquerra entre una crescuda brolla de pins pinyers (*Pinus pinea*), pinastres (*Pinus pinaster*) i suros (*Quercus suber*) pels primers contraforts de l'Ardenya, fins al Coll de Portes. Ivette Barbaza, a l'obra *El paisatge humà de la Costa Brava*

→ Històries sobre la Creu d'en Barraquer

El topònim Barraquer prové del mas Barraquer, de Sta. Cristina d'Aro².

Però la creu d'en Barraquer ha estat des de sempre font de misterioses històries que han intentat explicar l'origen d'aquest topònim. Una és la que es contava a Sant Baldiri sobre un jugador de cartes, amo d'un mas Barraquer de Lloret, que sovint es desplaçava fins a can Codolar (mas proper a la Creu) per jugar. Una nit de fortuna va ser mort en aquest lloc per algú que volia prendre-li els diners.

Una altra versió, menys detallada i estesa, parla de la mort d'un malfactor que rondava aquests paratges per part d'uns carrabiners, també de nom Barraquer.

Però, en el conjunt d'Ardenya, de llegendes se'n recullen moltes més (sobre can Codolar, Sant Benet...). Caldria mantenir-les vives. Aquestes llegendes formen part d'una cultura popular ancestral de l'Ardenya i constitueixen un patrimoni etnològic molt valuós que malauradament el temps està esborrant 🗑️.

(obra cabdal per entendre el desenvolupament de la Costa Brava al llarg dels anys)¹, ens descriu aquest indret com un destacat refugi de la vinya durant el segle XVIII i XIX, abans de l'atac de la fil·loxera.

Seguint amunt, prenem la Costa d'en Cirera (també coneguda com a camí Romà), fins a enfilar el puig Gros (325 m). La cova d'en Cirera o la del Turó de l'Àliga, ambdues d'origen neolític, així com les ceràmiques i altres signes d'enterraments observats en aquest indret, testimonien els orígens de la presència humana en aquestes contrades. Abans d'assolir aquest puig, però, encara observarem l'emblemàtic pi de la Milana, referència centenària d'una senya pesquera (la roca de la Milana, situada entre Sant Feliu i Tossa).

A partir d'aquí, el recorregut transcorre carener per l'emboscacat camí de les sorres fins a Sant Benet del Bosc, mas benedictí construït el segle XVII del qual es conserven poca cosa més que les parets i algunes llates. La imatge de la surera en aquests paratges ens ajuda a oblidar de mica en mica el desgraciat incendi que el 1967 arrasà bona part del massís d'Ardenya i de les Gavarras.

El recorregut segueix el fil carener del terminal de Sant Feliu per ponent, pels indrets més elevats de l'Ardenya ganxona, traspasant la Creu

SORTIDA. Final del carrer Pecher

ARRIBADA. Mateix lloc

APARCAMENT. Zona d'equipaments la «Corxera», a uns 200 metres del punt de sortida.

DISTÀNCIA DEL RECORREGUT. 6.700m

TEMPS. 2h 40min (temps estimat sense parades)

AMB BTT. Tot el recorregut, si bé els trams de la Costa d'en Cirera, coll de la Milana i el descens cap a la font de la Guilla tenen una dificultat major.

DESNIVELL. 360m

PUNT MÉS ALT. Coll de l'Escorpi (381m)

ELEMENTS D'INTERÈS CULTURAL O PAISATGÍSTIC. Vall i riera de les Comes, Pi de la Milana, cova d'en Cirera, cova del Turó de l'Àliga, camí de les Sorres, Sant Benet, Creu d'en Barraquer, puig de les Cols (desviació opcional), font de la Guilla i horta de la Casa Nova. Tots aquests elements es troben clarament senyalitzats al llarg del camí.

RECORREGUT. Tot el recorregut segueix senders degudament marcats i indicats. Final del Carrer Pecher a Mas Trànquil (seguint el GR 92) a

Coll de Portes (seguint la marca verda i blanca relativa a sender local) a Pla de ses Mòdegues (prenent el PRC 101) a Coll del Pi de la Milana (seguint el mateix PRC 101) a Puig Gros (idem) a Collet de la Mare de Déu (idem) a Sant Benet del Bosc (idem) a Creu d'en Barraquer (idem) a Coll de l'Escorpi (idem, que coincideix en aquest tram també amb el GR92) a Coll del Vidre (seguint el GR92) a Mas de Casa Nova (idem) a Riera de les Comes (idem) a carrer Pecher (idem) .

UN MOMENT DEL DIA. A l'estiu, per vèncer la calor, s'aconsella la primera hora del matí o al vespre. A darrera hora es pot contemplar des de qualsevol dels puigs del recorregut l'esplèndida posta de sol entre les muntanyes d'Ardenya.

UNA ÈPOCA DE L'ANY. Qualsevol

VARIANTS. Es recomana pujar al puig Romaguer (318m), des del collet de la Mare de Déu, i al de les Cols (417m), des del Coll de l'Escorpi, a través dels corriols marcats. Ofereixen una esplèndida vista de l'Ardenya i del centre i sud de la Costa Brava

d'en Barraquer (atribuïda a un conjunt de pedres enmig del camí en forma de creu, tot i que l'originària es troba en un indret emboscats molt proper) fins al coll de l'Escorpi, sostre de l'itinerari (381 m).

La baixada, orientada a llevant, demana una parada a la font de la Guilla

i una observació al pou que durant tants anys ha regat l'horta del mas de la Casa Nova. Abans d'arribar altre cop a l'origen del recorregut, encara podem observar un dels millors trams de bosc de ribera que es conserven de la riera de les Comes, als voltants del pas del Mas Abric.

NOTES

⁽¹⁾ BARBAZA, Y. (1988): *El Paisatge Humà de la Costa Brava*. Traducció al català de l'edició francesa de 1966. Edicions 62.

⁽²⁾ ESTEVA, L.; PALLÍ, L. (1995): *Els llocs de Sant Feliu i la vall d'Aro, Gissalís i el monestir guixolenc (881-1199)*. Sant Feliu de Guíxols: Amics del Museu Municipal de Sant Feliu de Guíxols i Estudis del Baix Empordà.

1 > Creu d'en Barraquer.

2 > Vista del paisatge en doms observable entre la roca Verdosa, poc abans d'assolir el puig de les Cols.

3 > El Pi de la Milana, a mig aire del puig Gros.